

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/85/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117201221
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117201221.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a členov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu Union zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Bajkalská 29A, Bratislava, IČO 36 284 831, zastúpeného Hašák & partners, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Prokopova 345/42, Bratislava, IČO 50 575 821 proti žalovanej U. B., bytom U. O. Y., zastúpenej Danielom Hujom, bytom SNP 70/28, Nová Dubnica, o zaplatenie 412,19 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 16C/3/2017-30 zo dňa 21. novembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobca **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 412,19 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 412,19 eur od 05.06.2016 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % (výrok II.) a o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením (výrok III.) Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 9 ods. 2, § 25 ods. 1 písm. f) bod 2, § 25a ods. 1 zák. č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení, § 517 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia 412,19 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 412,19 eur od 05.06.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom neuhradenia vynaložených liečebných nákladov. Uviedol, že žalovaná bola zverejnená v zozname dlžníkov. Žalobca si uplatnil voči žalovanej náklady za poskytnutie inej ako neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ktorá bola žalovanej poskytnutá poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti aj uhradená v celkovej výške 412,19 eur. Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadrila. Súd rozhodol za splnenia podmienok podľa § 297 písm. b) CSP bez nariadenia pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo v zákonnej lehote oznámené na úradnej tabuli súdu. Pri rozhodnutí vychádzal z podanej žaloby, výzvy na úhradu vynaložených nákladov zo dňa 23.05.2016, predžalobnej upomienky zo dňa 02.08.2016, zoznamu dlžníkov žalobcu za obdobie jún 2016. Posúdením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná. Z oboznámených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalovaná bola poistencom žalobcu ako zdravotnej poisťovne, voči ktorej žalobca evidoval pohľadávku na poistnom po lehote splatnosti najmenej za 3 mesiace, na nedoplatku alebo pohľadávku na poistnom, ktorú bola žalovaná povinná uhradiť, a to v celkovej sume vyššej ako 100,- eur. Z uvedeného dôvodu bola žalovaná uverejnená žalobcom v zozname dlžníkov a preto mala právo iba na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Žalovanej ako poistencovi

žalobcu bola poskytnutá iná ako neodkladná zdravotná starostlivosť zo strany poskytovateľov MUDr. Emila Vavreka dňa 19.12.2014 v sume 11,10 eur, spoločnosti VEJ dent, s.r.o. dňa 27.11.2015 v sume 11,43 eur, spoločnosti GYNEKON,s.r.o. dňa 11.07.2014 v sume 32,75 eur, spoločnosti Nemocnica s poliklinikou llava, n.o. v dňoch 19.12.2014 až 09.07.2015 v sume 356,91 eur. Žalobca uvedené náklady uhradil. Nakoľko mala žalovaná právo len na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti, je povinná žalobcovi vzniknuté náklady za poskytnutie inej ako neodkladnej zdravotnej starostlivosti uhradiť v celej sume. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná dlžnú sumu 412,19 eur žalobcovi uhradila, súd preto žalovanú zaviazal na jej zaplatenie. Z dôvodu omeškania žalovanej s úhradou nákladov súd žalobcovi priznal aj úrok z omeškania v zákonnej výške zo sumy 412,19 eur od 05.06.2016 do zaplatenia.

2. Žalovaná svojím odvolaním napadla rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a g) CSP. Namietala, že od roku 2012 je onkologickou pacientkou a svoj dlh voči žalobcovi uhradila vo výške približne 4.000,- eur. Od tej doby jej odchádza na základe trvalého príkazu v banke úhrada zdravotného poistenia. V roku 2017 jej prišla upomienka za nedoplatok na zdravotnom poistení, ktorý si overovala v banke a úhrady odchádzali pravidelne. Žalobca má v evidencií úhrad od obyvateľov značný neporiadok, nakoľko aj v roku 2015 jej avizovali nedoplatky, ktoré sa nezakladali na pravde. Dátumy vyšetrení a rozsah lekárskeho výkonov je výmysel, túto skutočnosť si dovoľuje tvrdiť po osobnej návšteve zdravotnej ambulancie, ktorá tiež vo svojej evidencií zdravotných zákrokov voči jej osobe v daný termín neeviduje. Nezakladá sa na pravde tvrdenie žalobcu, že využívala ošetrovanie v spoločnosti Nemocnica s poliklinikou llava n.o. v termíne od 19.12.2014 až 09.07.2015, nakoľko bola dlhodobo odcestovaná mimo SR a podotýka, že táto nemocnica nemá ani lôžkové oddelenie pre pacientov. Platobný rozkaz, respektíve žaloba s tvrdeniami protistrany jej nebola doručená, pretože v tomto období bola vycestovaná mimo SR o čom prikladá potvrdenie od zamestnávateľa. Na záver navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nakoľko voči žalovanej evidoval nedoplatok na poisťovní, mala žalovaná v zmysle zákona o zdravotnej starostlivosti nárok len na preplatenie neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Voči žalovanej eviduje dva neuhradené výkazy nedoplatkov a to č. 1300138156 vystavený za nedoplatky na poisťovní za kontrolované obdobie od 1/2010 do 12/2010 vystavený na sumu 247,78 eur a výkaz nedoplatkov č. 1590125288 vystavený za kontrolované obdobie od 1/2014 do 12/2014 vystavený na sumu 112,70 eur. Suma za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ktorá je predmetom žaloby vznikla za obdobie od 11.07.2014 do 27.11.2015, čo preukazuje vyčíslenie vynaložených liečebných nákladov za zdravotnú starostlivosť poskytnutú poisťovní. Na základe uvedeného považuje žalovanou uvádzané dôvody za neodôvodnené.

4. V dôsledku prevzatia právneho zastúpenia žalobcu spoločnosťou Hašák & partners, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Prokopova 345/42, Bratislava, IČO 50 575 821 dňa 04.06.2018 žalobca doplnil svoje vyjadrenie a uviedol, že podané odvolanie žalovanej nespĺňa zákonné atribúty v zmysle § 365 a § 366 CSP. Žalovaná nepristupovala ku konaniu vedenému na prvoinštančnom súde aktívne. Nie sú mu známe žiadne vyjadrenia a dôkazy, ktoré by v priebehu konania predložila s výnimkou na podané odvolanie. Nesúhlasí s prípustnosťou podaného odvolania a v prípade, ak bude mať odvolací súd za to, že odvolanie je prípustné, potom sa k tvrdeniam žalovanej vyjadruje tak, že žiada, aby súd bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Právny zástupca žalobcu zároveň ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalobcu na pojednávaní nariadenom odvolacím súdom na 08.09.2018 a požiadal z dôvodu hospodárnosti konania a s poukazom na spis rozhodnúť v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalobcu.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len "CSP") a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd tak rozhodol po nariadení pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 CSP, na ktorom bol oboznámený priebeh doterajšieho konania a predovšetkým rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 21.11.2017, odvolanie žalovanej zo dňa 23.01.2018, vyjadrenie žalobcu zo dňa 12.02.2018 vrátane príloh, prihláška na zmenu zdravotnej poisťovne, doklad z karty poistenca z č.l. 43-44, vyčíslenie nákladov z č.l. 45 a nedoplatok na poisťovní z č.l. 46.

6. Odvolacie námietky žalovanej spočívali v tvrdeniach o tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistený skutkový stav neobstojí, pretože, sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, čím uplatnila dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a g) CSP.

7. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovanej vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a poukazuje na ne v súvislosti s § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam dodáva.

8. Z obsahu súdneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že žalovaná bola poistencom žalobcu ako zdravotnej poisťovne od 01.01.2007. V priebehu poistného vzťahu vznikol žalovanej dlh na poistnom po lehote splatnosti najmenej za 3 mesiace, na nedoplatku alebo pohľadávke na poistnom, ktorú bola žalovaná povinná uhradiť v celkovej sume vyššej ako 100,- eur a preto bola žalovaná uverejnená žalobcom v zozname dlžníkov. Zo zoznamu dlžníkov žalobcu za obdobie jún 2016 vyplynulo, že v tomto období bola dlžná pohľadávka žalovanej vo výške 333,27 eur. Žalobca voči žalovanej evidoval nedoplatky na poistnom tiež vo forme výkazu nedoplatkov a to č. 1300138156, za kontrolované obdobie od 01/2010 do 12/2010 vystavený na sumu 347,78 eur (so zostávajúcou sumou na úhradu vo výške 118,29 eur) a č. 1590125288, za kontrolované obdobie od 01/2014 do 12/2014 vystavený na sumu 112,70 eur; oba exekučne vymáhané. V dôsledku uverejnenia žalovanej v zozname dlžníkov žalobcom mala žalovaná právo len na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Žalovanej bola ako poistencovi žalobcu poskytnutá iná ako neodkladná zdravotná starostlivosť zo strany poskytovateľov MUDr. Emila Vavreka dňa 19.12.2014 v sume 11,10 eur, spoločnosti VEJ dent, s.r.o. dňa 27.11.2015 v sume 11,43 eur, spoločnosti GYNEKON, s.r.o. dňa 11.07.2014 v sume 32,75 eur, spoločnosti Nemocnica s poliklinikou Ilava, n.o. v dňoch 19.12.2014 až 09.07.2015 v sume 356,91 eur, čo vyplynulo z dokladu karty poistenca (žalovanej).

9. Podľa § 9 ods. 2 veta pred bodkočiarkou zák. č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení (ďalej len „zák. č. 580/2004 Z.z.“) poistenec, ktorý je dlžníkom podľa § 25a ods. 1, má právo len na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

10. Podľa § 25 ods. 1 písm. f) bod 2 zák. č. 580/2004 Z.z. zdravotná poisťovňa je povinná uverejňovať a aktualizovať vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci na internet zoznam dlžníkov podľa § 25a.

11. Podľa § 25a ods. 1 zák. č. 580/2004 Z.z. dlžník na účely tohto zákona je poistenec alebo platiteľ poistného, voči ktorému príslušná zdravotná poisťovňa eviduje ku dňu zverejnenia zoznamu dlžníkov pohľadávku na preddavku na poistnom po lehote splatnosti najmenej za tri mesiace, na nedoplatku alebo pohľadávku na poistnom, ktorú bol povinný uhradiť odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia do dňa potvrdenia prihlášky príslušnou zdravotnou poisťovňou, v celkovej sume vyššej ako 100 eur.

12. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že podané odvolanie žalovanej nie je dôvodné. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaná bola ako poistenec zdravotne poistená od 01.01.2007 u žalobcu v zmysle zák. č. 580/2004 Z.z. V dôsledku vzniku pohľadávky žalobcu predpokladanej v § 25a ods. 1 cit. zák. voči žalovanej, o čom svedčia tiež výkazy nedoplatkov č. 1300138156 a č. 159012528 vystavené za nedoplatky na poistnom (exekučne vymáhané), bola žalovaná podľa § 25a zverejnená v zozname dlžníkov. Právnym následkom zverejnenia poistenca, ktorý je dlžníkom podľa § 25a cit. zák., je redukované právo na úhradu zdravotnej starostlivosti a to v rozsahu úhrady neodkladnej zdravotnej starostlivosti, čo neplatí pre dlžníka podľa § 9 ods. 2 písm. a) až g) cit. zák. Keďže žalovanej ako poistencovi - dlžníkovi, ktorý nie je dlžníkom podľa § 9 ods. 2 písm. a) až g) cit. zák., bola podľa dokladov z

karty poistenca (č.l. 43) poskytnutá iná ako neodkladná zdravotná starostlivosť zo strany poskytovateľov MUDr. Emila Vavreka dňa 19.12.2014 v sume 11,10 eur, spoločnosti VEJ dent, s.r.o. dňa 27.11.2015 v sume 11,43 eur, spoločnosti GYNEKON, s.r.o. dňa 11.07.2014 v sume 32,75 eur, spoločnosti Nemocnica s poliklinikou Ilava, n.o. v dňoch 19.12.2014 až 09.07.2015 v sume 356,91 eur, hoci v zmysle vyššie uvedeného mala právo iba na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti, súd prvej inštancie správne uložil žalovanej zaplatiť dlžnú sumu 412,19 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 412,19 eur od 05.06.2016 do zaplatenia pri absencii preukázania tejto úhrady (prípadne čiastočnej úhrady) žalobcovi, ktorý uvedené uhradil poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

13. Odvolací súd ďalej dodáva, že v zmysle čl. 8 CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Dôkazná povinnosť predstavuje špecifickú procesnú povinnosť, ktorou je zaťažená sporová strana. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena vedie k procesnej pasivite, ktorá je sankcionovaná stratou sporu. Vo všeobecnosti preto platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto dostojí svojej procesnej povinnosti tvrdiť.

14. Žalovaná v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nevyvíjala procesnú aktivitu v podobe uvedenia skutkových tvrdení dôležitých pre rozhodnutie vo veci a s tým spojenú povinnosť označiť dôkazy na ich preukázanie, rovnako k samotnej žalobe sa nevyjadřila. Rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, ktoré smerovali k popretiu žalobcom uplatneného nároku, uviedla žalovaná až neskôr v podanom odvolaní ale bez toho, aby boli podporené akýmikoľvek dôkazmi na ich preukázanie (tiež potvrdenie o vycestovaní mimo SR od zamestnávateľa nebolo súčasťou podaného odvolania). Odvolací súd po predbežnom preskúmaní spisu nariadil na prejednanie veci podľa § 385 CSP pojednávanie na ktoré boli obe sporové strany riadne predvolené, pričom žiadna zo sporových strán sa pojednávania zo dňa 08.08.2018 nezúčastnila. Nakoľko žalovaná nepreukázala žiadnym spôsobom skutočnosti, ktorými popierala žalobcom uplatnený nárok, v konaní odôvodnený zisteným skutkovým stavom a jeho následným právnym posúdením, uvedené viedlo k nesplneniu dôkaznej povinnosti zo strany žalovanej a teda preukázané tvrdenia žalobcu neboli v konečnom dôsledku účinne popreté.

15. Pokiaľ ide o námietku, že žalovanej nebol doručený platobný rozkaz a žaloba, odvolací súd dodáva, že práve z dôvodu neúspešného doručenia platobného rozkazu Okresného súdu Trenčín č.k. 16C/3/2017-11 zo dňa 08.02.2017 do vlastných rúk bol tento postupom podľa § 266 ods. 1 a 3 CSP zrušený uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 16C/3/2017-24 zo dňa 20.09.2017. Čo sa týka doručovania samotnej žaloby v danej veci, v zmysle § 116 ods. 1 a 2 CSP platí, že ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20170501>> (fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Súd prvej inštancie sa preto správne postupom na základe § 167 v spojení s § 106 ods. 1 písm. a) CSP pokúsil predmetnú žalobu doručiť a zistiť skutočný pobyt žalovanej a to už pri doručovaní vydaného platobného rozkazu Okresného súdu Trenčín č.k. 16C/3/2017-11 zo dňa 08.02.2017, okrem poštového úradu tiež viacerými spôsobmi (lustrácia pobytu v registri obyvateľov č.l. 15, v Sociálnej poisťovni č.l. 16, Zboru väzenskej a justičnej stráže č.l. 17, dožiadaním Obvodného oddelenia PZ SR v Dubnici nad Váhom č.l. 18, dožiadaním Mestského úradu Nová Dubnica č.l. 21). Po viacerých neúspešných pokusoch o zistenie skutočného pobytu žalovanej následne dôvodne pristúpil k zverejneniu oznámenia o podanej žalobe podľa § 116 ods. 2 CSP na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 26.09.2017, kedy sa podaná žaloba v zmysle vyššie uvedeného považovala po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú a to aj vtedy, ak sa žalovaná o tom nedozvedela. Z uvedených dôvodov boli preto námietky žalovanej o nedoručení zrušeného platobného rozkazu Okresného súdu Trenčín č.k. 16C/3/2017-11 zo dňa 08.02.2017 a podanej žaloby vyhodnotené odvolacím súdom ako nedôvodné.

16. Súd prvej inštancie rozhodol tiež vecne správne aj pokiaľ ide o náhradu trov konania, keď aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP (zásada úspechu) v spojení s jeho § 262. Uvedenú skutočnosť odvolací súd

poznamenáva napriek tomu, že konkrétnymi dôvodmi rozhodnutie o náhrade trov konania nebolo napadnuté, avšak ide o výrok závislý.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal žalobcovi proti žalovanej v plnom rozsahu z dôvodu úspechu žalobcu v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).